ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հաստատված է

ԵՊՀ գիտական խորհրդի

2017 թ. մարտի 2-ի թիվ 5 նիստում

Գիտական խորհրդի կախանահ

Ա. Հ. Սիմոնյան

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆՈՒՄ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶԻ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԿԱՐԳ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հաստատված է ԵՊՀ գիտական խորհրդի 2017 թ. մարտի 2-ի թիվ 5 նիստում

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆՈՒՄ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶԻ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԿԱՐԳ

ԵՐԵՎԱՆ 2017

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

1. <u>ሮህ ን ኔ ሀህ ነው የ</u>

- 1.1. Մագիստրոսական թեզը ինքնուրույն հետազոտական, վերլուծական և/կամ կիրառական նշանակության ավարտուն աշխատանք է, որն արտացոլում է տվյալ մասնագիտական ոլորտում ուսանողի ձեռք բերած գիտելիքները կիրառելու և ինքնուրույն ուսումնասիրություն կատարելու կարողությունները, ինչպես նաև գիտական խնդիրներ բարձրացնելու և նոր լուծումներ առաջադրելու հմտությունները։
- 1.2. Մագիստրոսական թեզի կատարումը և հրապարակային պաշտպանությունը մագիստրոսի կրթական ծրագրի ավարտական պահանջներից են։
- 1.3. Մագիստրոսական թեզը մագիստրոսի կրթական ծրագրի անհատական և ամփոփիչ բաղադրիչն է, որի պատրաստումը և պաշտպանությունն առկա ուսուցման դեպքում իրականացվում են 2-4-րդ կիսամյակներում, իսկ հեռակա ուսուցման դեպքում՝ 3-5-րդ կիսամյակներում։ Բոլոր ուսանողները մինչև 1-ին (հեռակա ուսուցման դեպքում՝ 2-րդ) կիսամյակի ավարտը պետք է ունենան թեզի հրա-մանագրված թեմաներ և ղեկավարներ։ Թեզի պատրաստման և պաշտպանության համար ծրագրում նախատեսվում է 27 կրեդիտ աշխատածավալ։

2. ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶԻ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

2.1. Մագիստրոսական թեզի օրինակելի կառուցվածքը ներկայացված է Աղյուսակ 1ում։

<u>Աղյուսակ 1.</u> Մագիստրոսական թեզի օրինակելի կառուցվածքը և ներկայացվող պահանջները

Կառուցվածքը	Ներկայացվող պահանջները
Տիտղոսաթերթ	Տիտղոսաթերթը լրացվում է համաձայն Հավելված 1-ում ներկայացված ձևաչափի։
Ստորագրությունների էջ	Մագիստրոսական թեզի տիտղոսաթերթին հաջոր- դող էջում ստորագրում են ուսանողը, գիտական ղեկավարը և ամբիոնի վարիչը (տե՛ս Հավելված 2)։
Համառոտագիր	Տրվում են թեզի հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն անվանումները, իսկ նպատակը և ստացված արդյունքները ներկայացվում են միայն հայերեն (0,5-1 էջ)։
Բովանդակություն	Ըստ հերթականության ներկայացվում են թեզի բոլոր բաժինները, դրանց համապատասխան Էջերը, ինչպես նաև հավելվածները, որոնք կցվում են թեզին։
Ներածություն	Ներկայացվում են թեմայի արդիականությունը, նպատակն ու խնդիրները, ուսումնասիրության օբյեկտը և առարկան, գիտական և/կամ կիրառա- կան նշանակությունը։
Հիմնական մաս	Աշխատանքի հիմնական մասը բաղկացած է գլուխներից և ենթագլուխներից։ Այն ներառում է օգտագործված գրականության և ուսումնասիրվող հիմնախնդրի վերլուծությունը, կիրառված մեթոդների և կատարված հետազոտության նկարագրությունը, ուսումնասիրության արդյունքների շարադրումը և վերլուծությունը, մեկնաբանություններ և ամփոփում։
Եզրակացություններ (և առաջարկություններ)	Ներկայացվում են եզրակացությունները, որոնցում ամփոփվում են աշխատանքի նշանակալի ար- դյունքները։ Կարող են ներկայացվել նաև առա- ջարկություններ։
Օգտագործված գրականության ցանկ	Նշվում է միայն այն գրականությունը, որն օգտագործվել է թեզը շարադրելիս, և որին համապատասիան հղումներ են արված։
Հավելվածներ	Առկայության դեպքում կցվում են թեզին։

3. ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶԻ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

- 3.1. Մագիստրոսական թեզը պաշտպանության է ներկայացվում համակարգչային շարվածքով՝ տպագիր (կազմված) և էլեկտրոնային տարբերակներով։ Թղթի չափսը՝ A4 (210 մմ x 297 մմ), լուսանցքները՝ ձախից 3.0 սմ, աջից՝ 1.5 սմ, վերևից՝ 2.0 սմ և ներքևից՝ 2.5 սմ։ Նյութը տպվում է թերթի միայն մեկ երեսին։ Տեքստը մուտքագրվում է «Յունիկոդ» (Unicode) կոդավորման համակարգի տառատեսակների կիրառմամբ։ Վերնագրերը և տեքստը շարվում են 12 թt տառաչափով, միջտողային հեռավորությունը՝ 1.5։ Գլուխների վերնագրերը գրվում են թավ (bold) և գլխատառերով։ Յուրաքանչյուր գլուխ սկսվում է նոր էջից։ Պարբերությունները հավասարեցվում են երկու կողմերից, սկսվում են 1 սմ խորքից։ Թեզի բոլոր էջերը, ներառյալ հավելվածները, համարակալվում են ներքևում՝ կենտրոնում։ Համարակալումը սկսվում է բովանդակությունից, որը համարվում է 4-րդ էջ։
- 3.2. Աշխատանքում առկա աղյուսակները, նկարներն ու գծապատկերները, հավելվածները և այլն համարակալվում են, և դրանց տրվում են անվանումներ (անհրաժեշտության դեպքում տրվում են նաև ծանոթագրություններ)։ Նկարների,
  գծապատկերների, գծագրերի անվանումները, նշանակումների բացատրությունները գրվում են դրանց ներքևում, մեջտեղում՝ 10 pt տառաչափով։ Աղյուսակների անվանումները գրվում են դրանց վերևում, իսկ հավելվածներինը՝ նոր
  էջի վերին աջ անկյունում։
- 3.3. Աշխատանքի վերջում տրվում է օգտագործված գրականության ցանկն ըստ այբբենական կարգի՝ հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն հաջորդականությամբ։ Ցանկում գրականությունը ներկայացվում է բնագրի լեզվով։ Նախ նշվում են հեղինակի (ների) ազգանունը (ները) և անվան սկզբնատառը (երը), այնուհետև նյութի՝ գրքի կամ հոդվածի ամբողջական անվանումը, ամսագրի լրիվ կամ ընդունված կրձատ անվանումը, հրատարակման վայրը, հրատարակչությունը, հրատարակման թվականը, հատորի և թողարկման համարները, հերթական համարը, էջերը կամ գրքի էջերի քանակը։ Համացանցում տեղադրված նյութերի դեպքում կիրառվում են նույն սկզբունքները՝ վերջում նշելով համապատասխան

- նյութի հղման հասցեն և ծանոթանալու ամսաթիվը (օրինակ, ... // URL: http://www.info..., 14.06.2016):
- 3.4. Հղումները տեքստում տրվում են ուղղանկյուն փակագծերում՝ ըստ գրականության ցանկում ներկայացված կարգային համարի ([1], [2-5], [3, 7, 9-11], [3, էջ 15], [7, էջ 5-9]), կամ նշելով հեղինակի ազգանունը և հրատարակման տարեթիվը (Պողոսյան, 2015; Պետրոսյան և այլք, 2010), կամ տողատակում, ինչպես ներկայացվում է օրինակում։
- 3.5. Մագիստրոսական թեզի շարադրանքի նվազագույն և առավելագույն ծավալները սահմանում են ֆակուլտետների (կենտրոնների, ինստիտուտների) գիտական խորհուրդները՝ ելնելով մասնագիտական առանձնահատկություններից։

4. ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԸ ԵՎ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

- 4.1. Մագիստրոսական թեզի պատրաստումը և պաշտպանությունն իրականացվում են ԵՊՀ առկա ուսուցման համակարգի համար սահմանված ուսումնական գործ-ընթացի կազմակերպման ժամանակացույցի համաձայն (տե՛ս Աղյուսակ 2)։ Հեռակա ուսուցման համակարգում յուրաքանչյուր գործողություն իրականացվում է աղյուսակ 2-ում ներկայացված վերջնաժամկետից մեկ կիսամյակ ուշ։
- 4.2. Մագիստրոսական թեզի պատրաստման աշխատանքները կատարվում են գիտական ղեկավարի խորհրդատվությամբ և վերահսկողությամբ։ Գիտական ղեկավարի պարտականություններն են.
  - ա) մագիստրոսական թեզի առաջադրանքի կազմում,
  - բ) թեզի կատարման աշխատանքային պլանի (ժամանակացույցի) կազմում և դրա իրականացման վերահսկողություն,

¹ Ասլանյան Լ., Ալավերդյան Ռ. Լույսի բևեռացումը և նրա հետազոտումը։ Ուս. ձեռնարկ, Երևան, ԵՊՀ հրատ., 2014թ., էջ 53։

- գ) թեմայի վերաբերյալ գրականության և այլ աղբյուրների ընտրության և օգտագործման համար առաջարկություններ կամ խորհրդատվություն,
- դ) օգնություն ուսանողին՝ հետազոտության պլանի մշակման հարցում,
- ե) խորհրդատվություն ուսանողին՝ մագիստրոսական թեզի կատարման բոլոր հարցերում՝ համաձայն խորհրդատվությունների համար ուսումնական ստորաբաժանման կողմից սահմանված կիսամյակային գրաֆիկի,
- զ) ծանուցում ուսանողին՝ սույն կարգի դրույթների, պահանջների և գնահատման չափանիշների ու չափորոշիչների վերաբերյալ,
- է) խորհրդատվություն (օգնություն) ուսանողին՝ ելույթի պատրաստման և պաշտպանության համար անհրաժեշտ ցուցադրական նյութերի ընտրության հարցում,
- ը) թեզի վերաբերյալ գիտական ղեկավարի գրավոր կարծիքի կազմում։
- 4.3. Գիտական ղեկավարի կարծիքում արտացոլվում են.
  - ա) աշխատանքի արդիականությունը և կարևորությունը,
  - բ) ուսանողի՝ ինքնուրույն հետազոտություն կատարելու, տվյալներ մշակելու և հիմնավորված եզրակացություններ անելու կարողությունը,
  - գ) աշխատանքում գիտական, մեթոդական և/կամ գործնական նորույթ պարունակող տարրերի առկայությունը,
  - դ) գործնական առաջարկությունների/երաշխավորությունների առկայությունը,
  - ե) կատարված աշխատանքի դրական կողմերը և թերությունները,
  - զ) թեզի ձևավորման համապատասխանությունը սույն կարգի պահանջներին,
  - է) երաշխավորություն թեզի հրապարակային պաշտպանության համար։
- 4.4. Մագիստրոսական թեզի նախապաշտպանությունն իրականացվում է մասնագիտացնող ուսումնական ստորաբաժանումում (միջամբիոնային հանձնախմբում)՝ ստորաբաժանման և մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարների, ինչպես նաև ուսանողի գիտական ղեկավարի մասնակցությամբ։

- 4.5. Թեզի նախապաշտպանության ընթացքում գրագողության հայտնաբերման դեպքում (աշխատանքում այլ աղբյուրներից առանց հղման, զգալի չափով օգտագործված ցանկացած նյութ (տեքստ) համարվում է գրագողություն) աշխատանքը չի թույլատրվում հրապարակային պաշտպանության։
- 4.6. Հրապարակային պաշտպանության ժամանակ գրագողության հայտնաբերման դեպքում աշխատանքը գնահատվում է «անբավարար»։
- 4.7. Մագիստրոսական թեզի հրապարակային պաշտպանությունն իրականացվում է համաձայն ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից հաստատված կարգի²։

 $^{^2}$ «ՀՀ բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների շրջանավարտների ամփոփիչ ատեստավորման անցկացման կարգ», հաստատված՝ ՀՀ ԿԳ նախարարի 2011 թ. հոկտեմբերի 31-ի N 1197-Ն հրամանով։

<u>Աղյուսակ 2.</u> Մագիստրոսական թեզի պատրաստման և պաշտպանության ժամանակացույց

Գործողություն	Վերջնաժամկետ
Մագիստրոսական թեզի թեմայի ընտրություն և հաստատում, գիտական ղեկավարի նշանա- կում և հրամանագրում	1-ին կիսամյակի ավարտ
Թեզի առաջադրանքի և վերջինիս կատարման աշխատանքային պլանի (ժամանակացույցի) կազմում, հետազոտության պլանի մշակում, հետազոտության մեթոդների ընտրություն, գրականության վերլուծություն/մշակում և ներկայացում ուսումնական ստորաբաժանում ատեստավորման համար	2-րդ կիսամյակի ավարտ
Թեզի հետազոտական մասի կատարում և արդյունքների վերլուծություն, աշխատանքի քննարկում և հաղորդում գիտական սեմինարների ընթացքում, որոնց հիման վրա իրականացվում է ատեստավորում	3-րդ կիսամյակի ավարտ
Հետազոտության արդյունքների ամփոփում, թեզի հանձնում՝ ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանում	4-րդ կիսամյակ, պաշտպանությունից առնվազն 4 շաբաթ առաջ
Գիտական ղեկավարի կարծիքի ներկայացում, թեզի նախապաշտպանություն, որոնց հիման վրա իրականացվում է ատեստավորում։ Էական դիտողությունների առկայության դեպքում՝ աշխատանքի լրամշակում և ներկայացում ուսումնական ստորաբաժանում մեկ շաբաթվա ընթացքում։	4-րդ կիսամյակ, պաշտպանությունից առնվազն 2 շաբաթ առաջ
Մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման կողմից աշխատանքի արտաքին գրախոսության կազմակերպում³ (տե՛ս Հավելված 3)	4-րդ կիսամյակ, գրախոսականի ներկայացում ուսումնական ստորաբաժանում պաշտպանությունից առնվազն 3 օր առաջ
Թեզի հրապարակային պաշտպանություն ամ- փոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նիս- տում։	4-րդ կիսամյակի ավարտ⁴

_

⁴ Թեզի հրապարակային պաշտպանության ժամկետները սահմանվում են ԵՊՀ ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ժամանակացույցով։

5. <u>ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵՋԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ</u>

5.1. Մագիստրոսական թեզի գնահատումն իրականացվում է 20 միավորանոց սանդղակով՝ համաձայն սահմանված չափանիշների և դրանց համապատասխան չափորոշիչների (տե՛ս Աղյուսակ 3)։

<u>Աղյուսակ 3.</u> Մագիստրոսական թեզի գնահատման չափանիշները, չափորոշիչները և հատկացվող միավորները

Ուսանողի ազգանուն, անուն, հայրանուն	_
<i>թեզի թեման</i>	_
Հանձնաժողովի անդամ՝ գիտ.աստ., կոչում, ազգանուն, անուն	_

Գնահատման չափանիշ/ առավելագույն միավոր	Չափորոշիչ	Հատկացվող միավոր	Ընդհանուր միավոր
1. Աշխատանքի արդիականու-	1.1. Հիմնավորված է հետազոտության արդիականությունը, ձևակերպված է	□ - 2	
թյան հիմնավորումը և գրակա-	հիմնախնդիրը, սահմանված են հետազոտության նպատակը և	□ - 1	
նության վերլուծությունը	խնդիրները։ Կատարված են թեմային առնչվող անհրաժեշտ գրակա- նության վերլուծություն և ամփոփում	□ - 0	
Առավելագույնը՝ 2 միավոր			
	2.1. Հետազոտությունը կատարված է ինքնուրույն՝ դրված խնդիրներին	□ - 2	
	hամապատասխան <u>։</u>	□ - 1	
2. Հետազոտության իրակա-		□ - 0	
նացումը և արդյունքները	2.2. Ստացված արդյունքները հիմնավորված են և պարունակում են	□ - 2	
	գիտական, մեթոդական կամ գործնական նորույթ	□ - 1	
Առավելագույն միավորը՝ 6		□ - 0	
	2.3.Կատարված է արդյունքների ամբողջական վերլուծություն, և արված են	□ - 2	
	համապատասխան եզրակացություններ (նաև առաջարկություններ)	□ - 1	
		□ - 0	

3. Աշխատանքի շարադրումը և ձևավորումը	3.1. Աշխատանքը շարադրված է հստակ, գրագետ և տրամաբանված։ Աշխատանքի գլուխների և ենթագլուխների բաժանումը և անվանումները համապատասխանում են բովանդակությանը	□ - 2 □ - 1 □ - 0	
Առավելագույն միավորը՝ 4	3.2. Աշխատանքը ձևավորված է ըստ տրված տեխնիկական պահանջների։ Աշխատանքում առկա են հետազոտությունը և արդյունքները հիմնա- վորող հիմնական տվյալները (օրինակ՝ աղյուսակներ, նկարներ, սխեմաներ, մեջբերումներ և այլն)	□ - 2 □ - 1 □ - 0	
	4.1. Զեկույցում հիմնավորվում են հետազոտության արդիականությունը, նպատակը և խնդիրները, ներկայացվում են մեթոդաբանությունը, աշխատանքի բովանդակությունը, արդյունքները և եզրակացությունները	□ - 2 □ - 1 □ - 0	
4. Աշխատանքի հրապարակա- յին պաշտպանությունը	4.2. Զեկույցը հստակ է և հետևողական, զեկուցողը կարողանում է փոխկապակցված ձևով ներկայացնել և բացատրել կատարված աշխա- տանքը, հիմնավորել արդյունքները	□ - 2 □ - 1 □ - 0	
Առավելագույնը՝ 8 միավոր	4.3. Հարցերին և դիտողություններին զեկուցողը պատասխանում է հիմնա- վորված և սպառիչ	□ - 2 □ - 1 □ - 0	
	4.4. Ցուցադրական նյութն արտացոլում և պարզաբանում է աշխատանքի հիմնական բովանդակությունը	□ - 2 □ - 1 □ - 0	
	ոյյունարար առավելագույն միավորը՝ 20		

ረuՎԵԼՎԱԾ 1.

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ [18 pt, Bold]

	ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ [18 pt, Bold]
	ուսումնական ստորաբաժանում [16 pt, Bold]
	<u> </u>
	ԱԶԳԱՆՈՒՆ ԱՆՈՒՆ ՀԱՅՐԱՆՈՒՆ [18 pt, Bold]
	ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵՉ [18 pt, Bold]
	ውԵՄԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ [16 pt, Bold]
«	» մասնագիտությամբ
	մաձիստոոսի որակավորման

աստիձանի հայցման համար [14, Bold, Italic]

<i>ດ</i> ານພ <i>ັ</i> ນກη ՝		[13 pt, Bold, Italic]
	ստորագրություն	
	ազգանուն, անուն	
Դիտական ղեկավար		[13 pt, Bold, Italic]
	ստորագրություն	
	գիտ. աստիճան, կոչում, ազգանուն, անո	 LÜ
Թույլատրել պաշտ	ាយុយបំរារគ្យុយប៉»	
	1 17	
Ամբիոնի վարիչ `	ստորագրություն	[13 pt, Bold, Italic]
	գիտ. աստիձան, կոչում, ազգանուն, անո	ıù
«»20	<i>p.</i>	

<del></del>ቁፈርወኮՔ

ԵՊՀ մագիստրատուրայի ուսանող(ուհի)

(ազգանուն, անուն, հայրանուն)	
(թեմայի անվանումը)	
մագիստրոսական թեզի վերաբերյալ⁵	
. Աշխատանքի արդիականության հիմնավորումը և գրականության վերլուծություն	նը
. Հետազոտության իրականացումը և արդյունքները	
. Աշխատանքի շարադրումը և ձևավորումը	

⁵ Գրախոսը նախապես պետք է ծանոթ լինի սույն կարգում սահմանված մագիստրոսական թեզի գնահատման չափանիշներին։

Դիտողություններ
Եզրակացություն (աշխատանքը բավարարում է/չի բավարարում մագիստրոսական թեզի
ներկայացվող պահանջները, հեղինակն արժանի է տվյալ մասնագիտությամբ մագիստրոս որակավորման աստիձանի շնորհմանը)
Գրախոս՝
(ազգանուն, անուն, հայրանուն)
(գիտական աստիձան և կոչում)
(աշխատանքի վայրը, պաշտոնը)
Happygpapapa
Ստորագրություն
«»